

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן זינפלד שליט"א

רח' הרב סלט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר לך לך לכבוד ... אחרשה"ט!

בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע. **"ויאמר ה' אל אברם לך לך מארעך וממולדתך ומבית אביך"** (בראשית יב, א).

גדולה חביבה ומפורסמת היא מצוות כיבוד אב ואם כמ"ש (שמות כ, יב) כבוד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך. ואמרינן בירושלמי קדושין פ"א ה"ז תני רשב"י גדול כיבוד אב ואם [שמצאנו במקרה מסויים]

שהעדיפו הקב"ה יותר מכבודו. והיא מצוה שגם השכל מחייב אותה, והיא מקובלת גם אצל כל האנושות כולה. וכדאיתא בספר החינוך (מצוה לג) וז"ל משרשי מצוה זו, שראוי לו לאדם שיכיר ויגמול חסד למי שעשה עמו טובה, ולא יהיה נבל ומתנכר וכפוי טובה, שזו מידה רעה ומאוסה בתכלית לפני אלוקים ואנשים, ושניתן אל לבו, כי האב והאם, הם

סיבת היותו בעולם, ועל כן באמת ראוי לו לעשות להם כל הכבוד וכל תועלת שיוכל, כי הם הביאוהו לעולם, וגם יגעו בו כמה יגיעות בקטנותו. וכשיקבע זאת המידה בנפשו יעלה ממנה להכיר טובת האל-ל ברוך הוא, שהוא סיבתו וסיבת כל אבותיו עד אדם הראשון, ושהוציא לאור העולם וסיפק צרכו כל ימיו, והעמידו על מתכונתו ושלמות איבריו, ונתן בו נפש יודעת ומשכלת, שאילולי הנפש שחננה האל-ל יהיה כסוס כפרד אין הבין, ויעריך במחשבתו כמה וכמה ראוי לו להזהר בעבודתו ברוך הוא ע"כ. ויש רבים הטועים וחושבים שמכיון שה' חנן אותם עם ילדים, והילדים הם תחת רשותו ושילטונו, חושבים הם [בטעות], שהם [כלומר בניו ובנותיו] רכושו הפרטי, ובידו לעשות אתם כרצונו, וחושב גם שהם משועבדים אליו על כל אשר יאמר כי הוא זה, ויצוה אותם, ויש שחושבים שגם אח"כ כשאינם תחת רשותו - גם כן חייבים לעשות רצונו, ותולים טעותם במצוות כיבוד אב

ורחו, "לך לך מארעך" וכו' צא והסתלק מחשיבה משובשת זו ונאפילו אם אביך נהג כך כן, ותרצה אתה לנהוג כאביך, אל תעשה כן, וזהו "וממולדתך ומבית אביך". כלומר לך לך וצא מכל זה. וזה גם בחי' מ"ש בשו"ע (שם סי"ט) וז"ל אסור לאדם להכביד עולו על בניו, ולדקדק בכבודו עמהם, שלא יביאם לידי מכשול [וכל זה אפילו בדברים שהם באמת חייבים בכבודן] אלא ימחול ויעלים עיניו מהם שהאב שמחל על כבודו - כבודו מחול. ושם בס"כ איתא: המכה לבנו הגדול - מנדין אותו, שהרי עובר על (ויקרא יט, יד) לפני עיור לא תתן מכשול. כללו של דבר:

התיחס לבניו ובנותיו כפקדון יקר ערך שאין ערוך לו. שמטרו בידינו מן השמים, לגדלם ולהדריכם בדרך התורה המטורה, כרצון ה', ולא להשתמש עמם ולהשתעבד בהם להנאתו. ומי שטועה בכך בודאי עתיד להתחרט לא רק בעולם הבא, אלא גם בעולם הזה. ויהי רצון שנוזה בכל מעשינו לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו.

בברכת התורה וכמו"ם שמעון יוסף הכהן זינפלד תיקון הכללי

בטרם הרים יולדו (תהלים צ, ב). אי אפשר להבין רישא דקרא, כי אם כשמגיעים לסיפא דקרא, דהיינו רבש"ע 'אתה א-ל', בטרם הרים יולדו, ובטרם חוללו ונולדו על ידך ארץ ותבל, ומעולם ועד עולם. וכאומר מהעבר הכי רחוק, וממתי ששייך לומר זמן על העבר, וגם לעתיד, אפי' לעתיד הכי רחוק ולנצח נצחים, היינו תמיד בכל בחינות התמיד והנצח - 'אתה א-ל'. אתה א-ל. א-ל-ל הוא שם השייך לספירת החסד. בבחי' (תהלים נב, ג) חסד א-ל כל היום. כלומר עצם מהותך והתנהגותך תמיד הוא במידת החסד, כדי להטיב מטובך לבריותך. וכן תורתך כולה חסד. כמ"ש חז"ל (תנחומא פרשת וירא סימן ד) תורה תחילתה חסד, וסופה חסד. וכן צריכים אנו להיות דבוקים במידותיך ולהיות תמיד כל כולנו חסד.

פ"א איתא בזה"ק (אחרי דף סה ע"א) א-ל, נהירה דחכמתא, היינו אור החכמה, וזה יסוד כל לידת העולם, בחי' (תהלים קד, כד) כולם בחכמה עשית, וכתוב (משלי ג, יט) ה' בחכמה יסד ארץ, כי טיפשות היא חורבן העולם כמ"ש רבינו הק' בליקוטי מוה"ר"ן (סימן מט), כי אין אדם חוטא אא"כ נכנס בו רוח שטות וטיפשות כמ"ש חז"ל (סוטה ג, א). וה' בידועו שעתידים לחטוא בחי' חורבן העולם וכנ"ל, הקדים רפואה למכה (פסיקתא זוטרות שמות פרק ג), ולכן מכה חכמתו וחסדו התקין מידת התשובה לפני בריאת העולם (עיי' פסחים נד, א). וזה שכתב התרגום כאן "כד אתגלי קדמך דעמך עתידין למיחוב אתקנתא תשובא עד דלא...". ויש מפרשים א-ל' ע"ש היכולת והחוק שאין ביד אף אחד למנוע. וא"כ הכל תלוי בו יתברך, וכל הישועות קיבלנו ונקבל מאתו יתברך וא"כ הוא הוא יתברך הכתובת לכל הישועות ולכל ההצלחות ולכל טוב אמיתי, וא"כ רק אליו יש לפנות, וכמו שעשו אבותינו בכל דור ודור. (מתוך הספר "שי למורא")

"עיני כל אליך ישברו"
וזהו בחינת מעלת הפסחון. כי הפסחון הוא בחינת הסתכלות, שמסתכל וצופה בעיניו להשם יתברך לבר, ובטוח בו, בבחינת (תהלים קמ"ה): "עיני כל אליך ישברו". כי על-ידי ההסתכלות בפסחון נם כן עושה כלי, דהינו גבול וזמן. כי ההשפעה יורדת מלמעלה תמיד, אך שהיא בלא זמן. כי לפעמים דבר שצריך לו עכשו, יבוא בשמים או שלש שנים. אך על-ידי ההסתכלות בפסחון, עושה להשפעה גבול וזמן, שתבוא השפע בעת וזמן שהוא צריך. וזה פרוש הפסוק: "עיני כל אליך ישברו", על-ידיה, "נותן להם את אכלם בעתו". פרוש: בהסתכלותו בעיניו להשם יתברך, דהינו בחינות פסחון, בחינת: "עיני כל אליך ישברו", על-ידיה: "אתה נותן להם את אכלם בעתו". 'בעתו' דקרא, דהינו בעת וזמן שהוא צריך. כי הפסחון שהוא בחינת הסתכלות, עושה כלי וגבול וזמן כנ"ל. (ליקו"מ עו)

ואם. וחשיבה זו היא חשיבת עמי הארץ והטיפשים והנצלנים, והוא ההיפך רצון ה', ושורשה ממידות רעות והשקפות עקומות, וכדאיתא בשו"ע יו"ד סי' ר"מ ס"ה, שמה שמצוה על הבן להאכיל ולהשקות, להלביש ולכסות את אביו ואמו, וזהו מכספם ולא מכספו. ומבואר שם בסעיף ט"ו שאם אמר לו אביו לעבור על דברי תורה, אפי' מצוה דרבנן - לא ישמע לו. ושם בסט"ז שאם האב ציוה את בנו שלא ידבר עם פלוני ושלא ימחול לו עד זמן קצוב, והבן רוצה להתפייס מיד - אין לו לחוש על צוואתו. ומבואר שם סכ"ה, שכן שרוצה ללמוד בישיבה מסויימת ששם יצליח, ואביו מוחה בו - אין צריך לשמוע לאביו. וכן אם הבן רוצה להשתדך ולהתחתן עם פלונית, והאב מוחה - אין צריך לשמוע לו. ודלא כהורים הבעלי גאווה והטיפשים שחושבים שהבנים והבנות הם נכסיהם הפרטי. וזה בחי' "ויאמר ה' אל אברם", אב - רם ובעל גאווה שחושב שזרעו הם נכס וחפץ פרטי לעשות בו ככל העולה על

מדרש

ויאמר ה' אל אברם לך לך (קהלת ז) החכמה תעוז לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר מעשרה דורות שמנח ועד אברהם ומכולם לא דברתי עם אחד אלא עמך ויאמר ה' אל אברם לך לך. (בראשית רבה לט, ד)

הפרד נא מעלי

ע"פ דברינו יתבאר בעז"ה שמשמעות המקרא כפשוטו ודברי המדרש שניהם עולים בקנה א'. היינו שאברהם שהוא בחי' אמת טען עם לוט שהוא בחי' שקר וחשך הרוצה לסבב את האמת בכמה מיני סבובים בלי שיעור, וטען עמו אברהם הפרד נא מעלי כי אני איני רוצה לילך בדרכיך אך בכל מקום שתפנה אני אפנה לצד אחר אם השמאל ואימינה היינו אם תרצה לסבב ולבלבל אותי בבחי' שמאל דהיינו בתאוות ובהרהורים וכו' שהם מסטרא דשמאלא, ואימינה אני אמשיך עצמי לצד ימין שהוא דרך התורה דרך האמת כי אני מושך עצמי רק לדרך התורה באמת שהוא בחי' ימין. ואם ה' ימין היינו אם אתה תאמר שאתה הולך בדרך ימין כי אע"פ רוב השקר והחשך מלביש א"ע באמת ואומר שהוא חפץ רק בדרך התורה וכ"ש אדמו"ר ז"ל בתחילת הספר שהיצה"ר מלביש א"ע במצוות וכו'.

וכמו כן מצוי הרבה בעניני המחשבות שבאדם ש"ע"פ רוב מבלבל אותו ע"י שרוצה להפוך האמת. וכן בענין בני אדם הרוצים למנוע מדרך האמת שהם אומרים לרע טוב ולטוב רע ואומרים שהם רוצים להדריך אותו בדרך האמת כאלו האמת שהוא בחי' ימין אצלם, ועל זה טען אברהם ואם הימין ואשמאילה היינו שאם אתה תרצה להימין דהיינו מה שנקרא אצלך ימין אזי ואשמאילה אני אטה מעליך ואפנה לצד אחר לשמאל כי אני חפץ ימין שלך כי באמת לאמיתו ימין שלך הוא שמאל ושקר גמור מאחר שבאמת אתה חפץ בהסתותיך להדיח אותי ח"ו מנקודת האמת ע"כ אני חפץ ימין שלך ואפנה לשמאל דהיינו מה שלדבריך הוא שמאל.

(ליקו"ה חו"מ הלכות גניבה הלכה ה אות ו)

וה' ברך את אברהם בכל

עקר קדשת הזקנה ואריכות ימים וזכין רק בארץ-ישראל, בחינת "למען ירבו ימיכם וכו' על האדמה וכו'" פנ"ל; וכן עקר כל ההשפעות דקדשה הם בארץ-ישראל ששם ברור המדמה, שעל-ידי-זה יוצאין מזהמת הנחש, שמשם כל עכוב השפע, חס ושלום, בחינת "בעצבון תאכלנה" שנגזר על-ידי פתוי הנחש. ועל-כן אברהם אבינו עליו השלום, אחר שקנה הנחלה בארץ-ישראל, פתיב אחר-כך בסמוך "ואברהם זקן וכו'" בחינת הזקנה דקדשה הנ"ל, "וה' ברך את אברהם בכל" בחינת השפע הטובה דקדשה הנ"ל.

(אוצר היראה ארץ ישראל אות מט)

שלא יתבלבל ושללא יכשל

הזוכה ללכת תמיד עם הידיעה הזאת שכל מאורעותיו הן לטובתו, ולהכניס השכל הזה עמוק עמוק בלבו ומוחו ודמו, אזי זוכה לחיים טובים ונעימים ושום דבר ושום מאורע אינו מבלבלו כי יודע שהכל הוא בהשגחה פרטית וכמ"ש חז"ל (כרכות לג; כחכות ל). הכל בידי שמים, ולטובתו וכו"ל.

והידיעה הנ"ל לא דבר ריק הוא ואפי' מי שזוכה לידיעה הנ"ל הרבה הרבה צריך להתפלל לפניו ית' שלא יתבלבל ושללא יכשל בזה בשעת מעשה וניסיון, כי כמה גדולים נתבלבלו בשעת המאורע, וכמ"ש חז"ל (שוהר טוב תהלים, עג) אמר אסף אני לא הייתי יודע שטובים היסורים וקנאתי ברשעים ובשביל שקנאתי ואני כמעט נטיו רגלי ולמה כי קנאתי בהוללים שלום רשעים אראה וכו' עיי"ש וכדאיתא שהיו גדולים שנכשלו ממש ונפלו עמוק מאד מחמת זה.

(מתוך הספר "יש מאין")

רחל אמנו

ועל-כן באמת עתה בגלות שנגרר הבית המקדש, קשה מאד לשמח פי אם בכם הצדיקים שיש להם דעת גדול ונפלא שנגחש בלבב בית המקדש כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה כל מי שיש בו דעה וכו', שהם ממשיכים עליו שמחה בו; ותברך קדי שנוכל להתקיים בגלות המר הזוה. ועל כן קראה לו אמו בן אוני, כי רחל מתה אז ונקברה בפרשת דרכים קדי שיוכלו ישראל לבכות על קברה בעת החרבן כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה. ועל כן מחמת שרחל אמנו ראתה גדל החרבן שיהיה קדם שנוקה לקץ האחרון, על כן קראה שמו בן אוני על שם גדל האנינות והבכיה שצריכין בכל לילה לבכות על חרבן בית המקדש. וכן צריך כל אדם לצעק ולבכות הרבה בכל יום על פגמיו שמעבבין בגין בית המקדש שזה בחינת קול ברמה נשמע נהי בכי תמוררים רחל מבכה על בגינה וכו'. אבל אביי קרא לו בגימין על שם ארץ ישראל פי יעקב קרא אותו בן ימין על שם הסוף שנגזר לארץ ישראל ויבנה בית המקדש בחלקו של בגימין ששם מקור השמחה. הינו שיעקב אמר שגם עתה צריכין לקרותו בגימין על שם ארץ ישראל שהוא בחינת שמחה, כי גם עתה בגלות אסור להיות בעצבות רק צריכין לצעק ולבכות ולפרש שיקתו איזה שעה ביום, אבל בכל היום צריכין להיות בשמחה לשמח נפשו בכל דרכי העצות. פי על ידי שמחה עקר הברור מהיכלי התמורות שעל ידי זה יקרא יוצאין מן הגלות כל אדם לפי בחינתו בבחינת פי בשמחה תצאו וכו"ל.

(ליקו"ה הלכות אורח חיים הלכות ברכת הוראה הלכה ו אות מד)

לפעמים השקר והחשך מלביש עצמו באמת ואומר שהוא חפץ בדרך האמת, פמוכא במקום אחר, שלפעמים היצר הרע מתלבש עצמו במצות. וכמו-כן מצוי הרבה בענין המחשבות שבאדם, שעל-פי-רב מבלבל אותו הבעל-דבר על-ידי שרוצה להפך האמת, ולפעמים הוא מתלבש בגני-אדם הרוצים למנע אותו מדרך האמת, והם אומרים שהם רוצים להדריך אותו בדרך האמת, ובאמת האמת שלהם הוא שקר גמור, בבחינת "הוי האמרים לרע טוב ולטוב רע", ועל-כן צריכין לזהר מזה מאד; הינו כשהבעל-דבר רוצה להטעותו לשמאל גמור, הינו לתאוות והרהורים, חס ושלום, בודאי צריך להפרד ממנו ולמשך עצמו לימין לדרך התורה הקדושה שהוא דרך האמת; רק לפעמים מתלבש עצמו הבעל-דבר גם-כן בבחינת אמת, כאלו הוא רוצה להדריכו בדרך האמת, ובאמת לאמתו הוא להפך, פי אדרבה הוא רוצה להדיחו מדרך האמת לגמרי. רק המשכיל החפץ באמת לזכה להנצל מרשות היצר הרע, גם מהאמת המדמה שלו, כי הוא זוכה לידיע ולהבין האמת, שהאמת של הבעל-דבר הוא שקר, וימין שלו הוא שמאל, שזה בחינת מה שאמר אברהם ללוט: "הפרד נא מעלי וגו'" כמבאר בפנים.

(אוצר היראה אות עג)

והנני משליך את כל ידבי עליך יהוה אל-הי ואל-הי אבותי, ואני סומך עצמי עליך לבד, שאתה תוליכני ברחמיך הרבים בדרך הישר והאמת בכל עת ובכל שעה, בכל תנועה ותנועה, שכלם יהיו כרצונך הטוב ול-א אסור מרצונך ימין ושמאל, כי אתה ידעת כי בשר נדם אנחנו, ואי אפשר לנו לכוון בכל עת רצונך הטוב באמת לאמתו על כן עזרני ברחמיך הרבים שלי-א יהיה שום פח להיצר הרע והרוח שטות והשגעון לבלבל את דעתי עוד בשום בלבול בעולם כלל, רק אודה לסמוך עליך לבד ואתה תרחם עלי ברחמיך הרבים, ותוליכני ותדריכני בדרך האמת תמיד בכל עת ובכל רגע, באופן שכל מעשי ועסקי ותנועותי כלם, וכל התנועות של בני יוצאי חלצוי ושל כל התלויים בי, כלם יהיו כרצונך הטוב לבד תמיד מעתה ועד עולם.

(ליקו"ה תפילות תפילה א ד)

להצלת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמות

להערות והארות 7658704 - 052
לקבלת העלון השבועי למייל ערו קשר
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמות

תמו נת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ו שבט
תנצב"ה.

נתן וצ'רנה כלאוור ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

יריב בן מניח
חורה בתשובה שלמה